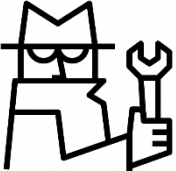

Leef je in... verjaardagsfeest

Onderdompelen in het thema armoede (3^e t.e.m 6^e lj)

Timing en organisatie

	Totale duur: lesuur
	• Geld • Kaartjes met alles wat je kan aankopen • Fluostiften (leerlingen hebben dit zelf)

Inleiding

- Jezelf kort voorstellen - vrijwilliger bij Feestvarken vzw.
- Vraag: wanneer wordt de term 'feestvarken' gebruikt/ op welke dag zouden ze kunnen zeggen 'vandaag ben jij het feestvarken'? → op je verjaardag
- Vraag: 'wie viert zijn verjaardag wel/ wie niet?'

Voetnoot: niet iedereen viert zijn verjaardag. Waarom zouden mensen hun verjaardag niet vieren? (geloof, vinden verjaardag niet leuk,...)

- Vraag: 'waar denken jullie aan bij verjaardag?' → kinderen mogen hier alles waar ze maar aan denken, noemen. Complimenten geven als ze benoemen dat ze dan met familie of vrienden samenkomen.
- Nu zullen ze eerst aan het werk gezet worden: een verjaardagsfeest in groepjes organiseren.

Verloop spel

Doel van het spel toelichten: ze organiseren een verjaardagsfeest voor zichzelf. Ze hebben hiervoor materiaal, vrienden en een locatie nodig. Op het kaartje staan allerlei zaken waar ze uit kunnen kiezen. Ze krijgen per groepje geld om te besteden. Met een fluostift kunnen ze de dingen die ze kiezen, aanduiden. Ook vrienden kosten geld (dit is €5 voor alle vrienden samen, niet €5/vriend). Ze kunnen misschien tijdens het organiseren van het feestje al eens nadenken waarom die vrienden geld zouden kosten (want inkom van activiteiten en eten wordt al ergens anders aangerekend).

Je verdeelt de leerlingen in groepjes van 4-6 man. Je geeft hen per groep een 2- à 3-tal kaartjes. Vervolgens geef je per groepje geld:

- €15
- €25
- €40
- €65
- €100

(heb je nog een groepje meer, geef je hen €35)

Tijdens het groepswork loop je rond om te luisteren wat ze zeggen (dit kan je later dan nog altijd aanhalen wanneer alles klassikaal wordt besproken), of ze goed naar elkaars mening luisteren en bij het groepje met €15 probeer je hen aan te moedigen om creatief na te denken.

Nabespreking spel

- Elk groepje vertelt hoeveel geld ze gekregen hebben en wat ze kozen. Het groepje met €100 laat je als voorlaatste vertellen en het groepje met €15 als laatste. Dit om het contrast duidelijk te maken.
- Vraag elk groepje na hun voorstelling of ze denken dat het een leuk feestje zal worden en waarom wel/ niet?
- Waarom zouden vrienden geld kosten (€5)? → op het einde van een feestje wordt er vaak nog een zakje met snoepjes en/ of kleine prullaria gegeven.

Sidenote: vinden jullie dit nodig? (let op: je mag dit écht wel geven), alleen, als je al mag trakteren op school en/ of je geeft al een feestje, is het misschien niet echt nodig? Het maakt het allemaal natuurlijk nog veel duurder.

- Waarom zou 'thuis' €5 kosten? → elektriciteit, water,...
- Waarom zou elk groepje een ander bedrag gekregen hebben?

- Wat vonden jullie leuk aan het organiseren van het feestje?
- Waar moesten jullie het meeste over nadenken?
- Wat was het moeilijkste om te kiezen met jullie budget?
- Zouden jullie iets anders gekozen hebben als jullie meer geld hadden?
- Wat zou je doen als je echt maar €15 had in het echte leven?
- Wat merkten jullie op aan de verdeling van het geld over de groepjes?
- Vonden jullie het eerlijk dat elk groepje een ander bedrag kreeg? Waarom (niet)?
 - ➔ In realiteit heeft niemand evenveel geld: sommigen zijn rijk, hebben teveel geld, hebben genoeg of hebben te weinig.
 - ➔ Ook: het toont aan dat je met minder geld ook een leuk feestje kan hebben.
 - ➔ Ook: zo krijg je verschillende soorten feestjes

- Hoe voelde het voor jullie om weinig geld te hebben?
- Hoe voelde het om juist veel geld te hebben?
- Waren er groepjes die creatief waren met weinig middelen? Wat viel jullie op?
- Wat zou je doen als je een feestje moest organiseren zonder geld?
- Wat heb je geleerd over hoe het is om met weinig geld keuzes te moeten maken?
- Wist je al dat sommige kinderen geen feestje kunnen geven?
- Wat zou je doen als een vriend(in) geen verjaardag kon vieren?
- Wat betekent armoede voor jou na deze workshop?
- Denk je dat armoede altijd zichtbaar is? Waarom wel of niet?

Feestvarken vzw: wat, wie, hoe?

Dus... wij hebben in het begin al verteld dat we voor Feestvarken vzw werken.

Wat doet Feestvarken vzw:

o Verjaardagspakketten geven aan kinderen in België tussen 1 en 12 jaar oud die in armoede leven/ waar ze thuis minder of niet voldoende centen hebben.

Vorig jaar hebben we 4224 kinderen een pakket gegeven.

Wat zit er in zo'n pakket (terwijl laten zien):

- Een nieuw cadeau (€25 à 40 in de winkel)
- Feestartikelen: borden, bekers, servetten, ballonnen in verschillende kleuren
- Leesboek
- Cake- of pannenkoekenmix (niet iedereen heeft een oven)
- Snoep of letterkoeken
- Een extra cadeautje

Wij gaan ook langs op scholen om te vertellen over wat we doen en om te werken rond armoede.

Armoede begot?!

- Denken jullie dat er veel armoede is in België?
- Waar denken jullie aan als je het woord armoede hoort?
- Kan volgens jullie iedereen in armoede terecht komen?
- Prullenbak-opdrachtje:

Vuilbak wordt ergens dicht bij een leerling gezet. Iedereen probeert een propje in de vuilbak te gooien van op de plaats waar die zit.

Voor wie was dit het moeilijkste? à de leerlingen die het verste weg zitten van de vuilbak.

Voor wie het gemakkelijkste? à de leerling het dichtste bij de vuilbak.

Zo is het ook voor mensen in armoede. Zij hebben een moeilijkere start, het wordt hen moeilijker gemaakt. Wil dit zeggen dat het voor hen niet lukt? Zeker niet, maar zij moeten harder werken, harder hun best doen cfr. Propje gooien: al misschien gaan rechtstaan om het er in te kunnen mikken, propje steviger proberen maken,...

Achtergrond

De leerlingen zullen ervaren wat het verschil is tussen meer geld hebben en het met minder moeten doen. Leven in (kans) armoede is vaak kiezen tussen dingen.

Ook zullen ze merken dat armoede meer is dan gebrek hebben aan geld.

Ze denken na over de bril waarmee ze naar andere mensen kijken.

Armoede is niet alleen maar ellende, mensen in armoede hebben veel talenten en krachten.

□ **GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap**

Leerplan: ZILL (Zin in Leven en Leren)

Voor 3e t.e.m. 6e leerjaar (2e en 3e graad)

Domein	Code	Leerplandoel	Link met workshop
Maatschappelijke oriëntatie	MZoe2	Ervaren dat mensen op verschillende manieren leven.	Verschillen in budget, woning, gewoontes.
	MZoe3	Leren over sociale ongelijkheid.	Waarom krijgt het ene groepje meer dan het andere?
	MZin3	Inzicht verwerven in maatschappelijke thema's.	Armoede, ongelijkheid, kansen.
Sociaal functioneren	SAvh2	Openstaan voor perspectieven van anderen.	Begrip tonen voor het groepje met €15.
	SAat3	Diversiteit aanvaarden en als meerwaarde zien.	Verschillende feestjes zijn oké.
	SAvh3	Empathie tonen en actief luisteren.	Groepswork en nabespreking.
Waarden & samenleven	SAsp2	Kritisch nadenken over rechtvaardigheid.	Waarom zou een feestje duurder moeten zijn om leuk te zijn?
Taalontwikkeling	TAal2	Ervaringen delen en meningen uitwisselen.	Inleiding + nabespreking van het spel.

Domein	Code	Leerplandoel	Link met workshop
Creatief denken	IVoc3	Creatieve oplossingen bedenken met beperkte middelen.	Organiseren van feestje met beperkt budget.
Expressie	EXbe1	Ideeën creatief voorstellen in groep.	Groepjes lichten hun feestvoorstel toe.

□ Katholiek Onderwijs Vlaanderen

Leerplan: ZILL (idem als GO!) + katholieke dialogeschool

+ Aanvullende klemtonen:

Domein	Code	Leerplandoel	Link met workshop
Zingeving	OWna3	Inzicht verwerven in wat waardevol is in het leven.	Is een duur feestje nodig om gelukkig te zijn?
Levensbeschouwing	SAsp3	Respect opbrengen voor andere levensvisies.	Sommige kinderen vieren geen verjaardag door geloof of cultuur.
Kritisch denken en solidariteit	OWru3	Bewust nadenken over maatschappelijke onrechtvaardigheid.	Vragen rond kansen, armoede, ongelijkheid.

□ OVSG – Gemeentelijk Onderwijs

Leerplan OVSG Lager Onderwijs

Domein	Leerplandoel (2e en 3e graad)	Link met workshop
Maatschappelijke vorming	Kinderen kunnen sociaal-maatschappelijke verschillen herkennen.	Verdeling van budgetten, kansarmoede.
	Inzien dat mensen met minder ook waardevol bijdragen.	Aandacht voor kracht van mensen in armoede.
Sociaal-emotionele ontwikkeling	Zich kunnen inleven in gevoelens van anderen.	Reacties op ongelijkheid tijdens spel.
	Constructief samenwerken in groep.	Groepsopdracht met verdeling van middelen.
Taal	Eigen mening formuleren in dialoog.	Nabespreking en vragen over armoede.
Creatieve ontwikkeling	Creatieve ideeën ontwikkelen en voorstellen.	Feest organiseren met beperkte middelen.
Waardenopvoeding	Rechtvaardigheid en solidariteit exploreren.	Waarom krijgt niet iedereen evenveel? Is dat eerlijk?

□ Steineronderwijs

Geen klassiek leerplan met vaste doelen, maar **thematische en ontwikkelingsgerichte benadering**. De workshop sluit goed aan bij:

Thema	Leerdoel in context van deze workshop
Sociaal bewustzijn	Kinderen ervaren ongelijkheid en ontwikkelen empathie.
Zingeving en reflectie	Wat maakt een verjaardag waardevol? Materieel of relationeel?
Kunstzinnige en morele vorming	Kinderen verwoorden, spelen en visualiseren hun ideeën over feest en samenleven.
Narratief denken en morele ontwikkeling	Propjes-opdracht geeft metaforische kijk op ongelijkheid.

Samenvattende tabel (2e + 3e graad)

Onderwijsnet	Sociaal & Maatschappelijk	Creatief Denken	Taal	Zingeving & Ethiek
GO! (ZILL)	MZoe2/3, SAat3, SAVh2/3	IVoc3, EXbe1	TAal2	SAsp2
Kath. Onderwijs (ZILL)	Idem + OWru3	Idem	Idem	OWna3, SAsp3
OVSG	Sociaal bewustzijn, maatschappelijke verschillen	Creatieve groepsopdracht	Mening uiten	Waarden, rechtvaardigheid
Steiner	Ervaring en inleving	Creatief vormgeven van ideeën	Verhalend en reflectief spreken	Innerlijke reflectie, morele groei